

# Riktlinjer för att arbeta förebyggande mot nätmobbning i skolor – en internationell genomgång

## Sofia Berne

Sofia Berne, inleder med att berätta om COST IS0801 *Cyberbullying: Coping with negative and enhancing positive uses of new technologies, in relationships in educational settings*. Hon berättar att COST IS080 är ett europeiskt nätverk där forskare från olika länder samverkar för att öka kunskapen om nätmobbning. En arbetsgrupp i COST IS0801 analyserade och sammanställde riktlinjer för att hantera nätmobbning från 25 länder i Europa, Australien och Israel. Hon var delaktig i arbetsgruppen och hennes föreläsning är en internationell genomgång av riktlinjer för att arbeta förebyggande mot nätmobbning. Riktlinjerna riktar sig till föräldrar, ungdomar, skolor och lärare. Hon kommer att ta upp vad internationell forskning visar, och sedan lyfta fram styrkor och svagheter i riktlinjerna, och avsluta med rekommendationer för respektive kategori.

**Föräldrar:** Internationell forskning visar att barn sällan berättar för föräldrar om sina erfarenheter av nätmobbning, av rädsla att bli förbjudna att vara på nätet, samt att de är rädda för att föräldrar inte skall förstå. Dock är det många barn i Sverige som säger att de ska berätta för föräldrar om de skulle bli utsatta för nätmobbning. Detta belyser vikten av att ge föräldrar verktyg för att de ska veta hur de ska hjälpa sina barn om de får kännedom om nätmobbning. Hon tar upp två exempel på hur föräldrar kan hjälpa: (1) Föräldrar behöver avsätta tid till att lyssna på barnen för att få ta del av deras perspektiv för att få möjlighet att hjälpa. (2) Föräldrar bör utveckla sina tekniska kunskaper om nätet för att kunna förhindra och hantera nätmobbning, exempelvis, genom att lära sig spara bevis. Hon uppmuntrar även föräldrar att söka kunskap om hur de kan hjälpa skolan att förhindra och hantera nätmobbning.

**Ungdomar:** Internationell forskning visar att stöd från kamrater kan vara till hjälp för den utsatte. Internationell forskning visar även att ungdomar ofta berättar för sina kamrater om de blir utsatta för nätmobbning. Dock är det få barn och ungdomar i Sverige som säger att de ska berätta för kamrater om det blir utsatta för nätmobbning. Riktlinjerna saknar information om hur ungdomar kan stötta eller hjälpa den som är utsatt för nätmobbning. De behöver lära sig olika strategier för hur man kan säga ifrån och skydda en person som blir utsatt för elakheter på internet. Det kan exempelvis ske genom att man uppmuntrar ungdomar att då de upptäcker att någon blir nätmobbad kontakta sajten och uppmana dem ta bort eventuella obehagliga bilder, videoklipp, eller text. Det är viktigt att uppmuntra ungdomar att berätta för någon vuxen om de upptäcker att någon blir utsatt för nätmobbning.

**Lärare:** Internationell forskning visar att skillnaden i tekniska kunskaper mellan generationerna kan vara ett hinder för kommunikationen mellan lärare och ungdomar. Riktlinjerna rekommenderar att lärare bör uppmärksamma och vägleda ungdomars nätanvändning. Det kan exempelvis ske genom att vägleda ungdomarna om hur man är en schysst kompis på nätet. Riktlinjerna betonar att vid kännedom om nätmobbning måste lärare ta detta på stort allvar och vidta kraftfulla åtgärder mot nätmobbning. Dock saknas information om hur lärarna skall göra detta. Sofia Berne går vidare med att uppmuntra lärare att engagera ungdomar i skolans antimobbningsarbete.

**Skolan:** Internationell forskning visar att skolans ledning och skolans personal bör sträva efter att utveckla samarbetet mellan lärare, elever, familjer och andra aktörer i samhället för att motverka nätmobbning. Avslutningsvis menar Sofia Berne att det är ledningens ansvar att ge skolpersonal, elever och föräldrar kunskap och färdigheter för att motverka nätmobbning.